

لین استارتاپ یا استارتاپ ناب چیست؟ و چطور می‌تواند به شما کمک کند؟

اگر شما هم در دنیای استارتاپ‌ها مشغول به فعالیت باشید حتما اصطلاح لین استارتاپ یا اصطلاحا استارتاپ ناب به گوشتان خورده است. این اصطلاح سیستمی است که اولین بار در سال ۲۰۰۸ توسط اریک رایز مطرح شد و سه سال بعد در کتابش با عنوان **'استارتاپ ناب: چطور کارآفرینان از نوآوری دنباله‌دار برای ایجاد یک کسب و کار موفق استفاده می‌کنند'** چاپ شد.

لارن فوندوس، موسس و مدیرعامل فورته می‌گوید: «کتاب استارتاپ ناب، کتاب بسیار خوبی است چرا که تجربیات اریک رایز را بازگو می‌کند. او اشتباهات خودش را پررنگ می‌کند تا شما از انجام آن اشتباه خودداری کنید. او همچنین درباره میزان اهمیت هدف، داشتن برنامه برای محصول، تمرکز بر روی ابعاد عملیات و شناخت زمان مناسب برای ایده‌پردازی بدون اتلاف وقت بحث می‌کند. تمام تجربیات و راهنمایی‌های او ارزشمند و مفید هستند و آگاهی خیلی خوبی به موسسین برای جلوگیری از اشتباه می‌دهند.»

برای شناخت تمام و کمال روش استارتاپ ناب باید این کتاب را بخوانید. مطمئن باشید تغییر زیادی در طرز تفکر شما درباره کسب و کارها به وجود می‌آید. اما برای اینکه آگاهی نسبتا خوبی به این موضوع پیدا کنید و تصمیم بگیرید که آیا دوست دارید به آن نزدیک شوید یا نه، این مقاله را مطالعه کنید.

لین استارتاپ از کجا شروع شد؟

همه چیز با ریسک شروع شد.

مشخصه‌ای که استارتاپ را از هر نوع کسب و کار دیگری متمایز می‌کند، ریسک کردن است. فقط تصور کنید از یک شغل امن و راحت و بی‌دغدغه استعفا داده و وارد یک کسب و کار کاملا ناشناخته شده‌اید. مطمئنا وحشت می‌کنید؛ و اگر حالا مشغول خواندن این مقاله هستید، می‌دانید این وضعیت چقدر سخت است چون به احتمال زیاد تجربه‌اش کرده‌اید. این دقیقا همان دلیلی است که اریک رایز کتاب استارتاپ ناب را نوشت؛ کمک کردن به شرکت‌ها برای پیدا کردن راه و کاهش ریسک‌ها.

در ابتدای بحث، نکته‌ای وجود دارد که حائز اهمیت است: علت استفاده و روی آوردن به روش استارتاپ ناب، کاهش اتلاف هزینه و اتلاف زمان است.

این مبحث بر پایه دو نکته به وجود آمده است:

۱. دو کسب و کار ناموفق که توسط اریک رایز راه‌اندازی شد.
۲. شیوه مقاوم‌سازی اتومبیل‌هایی که بعد از جنگ جهانی دوم به کار گرفته می‌شد.

در مورد گزینه اول، رایز بعد از تجربه‌های ناموفقش در کسب و کارها به نتیجه‌ای رسید: در هر دو کسب و کار زمان و هزینه زیادی برای تولید محصولات صرف کرد؛ بدون اینکه به این موضوع فکر کند که آیا این محصول مشکلی را حل می‌کند؟

اما در گزینه دوم، ژاپنی‌ها برای تولید اتومبیل از روشی استفاده می‌کردند که در آن با حذف کردن و کاهش دادن بخش‌های اضافه، محصول را با پایین‌ترین قیمت به دست مشتری می‌رساندند. رایز این مدل را بررسی کرد و نتیجه گرفت می‌شود از آن به عنوان راهکاری در سرمایه‌گذاری و تاسیس کسب و کار استفاده کرد.

همانطور که خود اریک رایز می‌گوید: «ما باید طرز تفکر خود را در خصوص شیوه فعالیت کسب و کارهای مدرن تغییر دهیم.» استفاده از نوآوری‌های بهم ریخته‌ای که از رقبا به دست می‌آید، کنار آمدن با شکست و تعهد کامل به یادگیری روزانه می‌تواند مهم‌ترین فاکتورها برای کسب و کارهای مدرن باشد. همچنین کارآفرینی یک مورد بسیار ضروری برای هر نوع سازمان است.

اصول لین استارت‌آپ: ساخت، سنجش، یادگیری

افرادی که قصد دارند یک کسب و کار را با استفاده از لین استارت‌آپ راه‌اندازی کنند باید یک نکته را به خوبی انجام دهند: همه چیز را زیرسوال ببرند؛ از ایده‌شان گرفته تا هر نوع بخشی که قصد اضافه کردنش را دارند.

در این فرآیند، این افراد باید ساده‌ترین نمونه اولیه محصولشان را تولید کنند. راهکاری که رایز برای به دست آوردن نکات مهم درباره محصول پیشنهاد می‌کند، عرضه محصول در یک جامعه کوچک و بسته برای بررسی و کشف نقاط ضعف و قوت محصول است.

یکی از بهترین مثال‌ها برای تولید ساده‌ترین نمونه اولیه محصول، استفاده از روش تست اسموک است. این تست به طور کامل در فلسفه استارت‌آپ ناب جای می‌گیرد و همچنین استفاده از آن هزینه زیادی ندارد.

تست اسموک با استفاده از یک سایت انجام می‌شود؛ سایتی که هیچ چیزی در آن وجود ندارد و فقط یک صفحه دارد. هیچ لینکی در آن وجود ندارد و هیچ اتفاق واقعی‌ای در آن رخ نمی‌دهد. هدف از این تست و ایجاد این سایت، ردگیری بازدیدکنندگان و بررسی وضعیت بازدید از سایت است. نتیجه‌ای که می‌توان از این تست گرفت این است که آیا کسی نیازی به این سایت پیدا می‌کند؟ آیا کسی تلاشی برای خرید محصول یا خدمات می‌کند؟

با وجود اینکه مبحث ساده‌ترین نمونه اولیه بسیار ناچیز به نظر می‌رسد ولی افرادی که قصد راه‌اندازی یک کسب و کار را دارند به راحتی می‌توانند به اطلاعات قوی و کاملی در خصوص نقاط ضعف و قوت ایده خود دست پیدا کنند.

ایده کلی اریک رایز این است که موسسین باید چرخه «ساخت، سنجش، یادگیری» را با هدف تبدیل ساده‌ترین نمونه اولیه محصول به یک کسب و کار موفق تکرار کنند. خیلی اوقات نتایج استفاده از این چرخه باعث می‌شود شخص از ایده‌ای که در ذهن داشته و بازاری که برای آن در نظر گرفته روی گردانده و به سمت ایده دیگری حرکت کند.

نوآوری یکی از نقاط پرخطر و پرریسک فرآیند استفاده از لین استارت‌آپ است. ولی اگر به درستی از آن استفاده شود می‌تواند به شکل خارق‌العاده‌ای نتایج و خروجی فعالیت شما را تغییر دهد و بهبود ببخشد.

خلق ایده‌های طبقه‌بندی شده و پیدا کردن راه‌های خلاقانه برای عملی کردن آن‌ها مرکز جنبش استارت‌آپ ناب است. همچنین این فرآیند (خلق ایده و پیدا کردن راه خلاقانه) ثابت کرده است بهترین روش برای نوآوری در شرایط سخت است.

ساخت، سنجش، یادگیری یک فرآیند تحقیقی بسیار شدید است که طی آن خالقین محصول باید آن را قبل از اتمام تولید به بازار عرضه کنند؛ این فرآیند می‌تواند بسیار احساسی و ناراحت‌کننده باشد ولی بسیار ضروری است چرا که در نهایت می‌تواند نتایج بسیار مفیدی ارائه دهد. از این نتایج می‌توان در بهبود بخشیدن به محصول استفاده کرد.

لین استارت‌آپ می‌تواند در سازمان‌هایی که برای رفع نیازهای مشتریان تلاش می‌کنند و قبل از اینکه نیاز به سرمایه‌گذار داشته باشند پذیرفته شده‌اند، استفاده شود. وبسایت رایز درآپ‌باکس را به عنوان یک نمونه موفق که در آن از این روش استفاده شده است معرفی کرده است.

چرا ساخت، سنجش، یادگیری فقط یک روش تئوری نیست؟

هدف از شعار «ساخت، سنجش، یادگیری»، تولید محصول نهایی برای صادر کردن یا تولید یک نمونه اولیه نیست بلکه برای بالا بردن سطح یادگیری از طریق مهندسی تکرارشونده است. این یادگیری می‌تواند در حوزه قابلیت‌های محصول، نیازهای مشتری، قیمت‌گذاری صحیح و کانال‌های توزیع باشد. مرحله «ساخت» به مرحله‌ی تولید ساده‌ترین نمونه اولیه محصول به این معنی نیست که محصولی با قابلیت‌های کم تولید کنیم بلکه به این معنی است که با ساده‌ترین طراحی به بیشترین نکته مفید از محصول برسیم.

این نمودار پنج بخشی می‌تواند به خوبی شعار «ساخت، سنجش، یادگیری» و کارکرد آن را نشان دهد. مهم‌ترین بخش تولید، سنجیدن ایده است؛ هیچ محصولی بدون سنجش به نتیجه مطلوب نمی‌رسد.

دایره‌ای که به Code مرتبط است، به ساخت سخت افزار اشاره دارد. دایره‌ای که در آن Data نوشته شده نشان می‌دهد که بعد از مرحله سنجش نیاز به اصلاحات و داده‌هایی داریم که با آن یادگیری خود را بهبود بخشیم. و در نهایت دایره Ideas نشان می‌دهد که می‌توانیم از داده‌ها و اطلاعاتی که قبل‌تر آموخته‌ایم استفاده کنیم و ایده‌های بهتری داشته باشیم. پس می‌توان نتیجه گرفت هدف از «ساخت، سنجش، یادگیری» صرفاً ساخت محصولات نیست بلکه ساخت محصولات برای سنجیدن ایده اصلی است.

نکته‌ای که در «ساخت، سنجش، یادگیری» در نظر گرفته نشده این است که بیشتر کسب و کارهای نوپا بر اساس «ایده» شکل نگرفته‌اند بلکه جرقه اصلی ایجاد آن‌ها «فرضیات» بوده است.

خیلی مهم است که بدانیم واژه‌های «ایده» و «فرضیه» با یکدیگر تفاوت‌های زیادی دارند. برای بسیاری از نوآوران واژه «ایده» تداعی‌کننده چیزی است که نیاز به یک برنامه دقیق دارد تا به ثمر برسد. در مقابل، واژه «فرضیه» به موضوعی اشاره می‌کند که روی آن تحقیق شده و نیاز به بررسی برای تأیید شدن دارد. استارت‌آپ ناب یعنی پذیرفتن این موضوع که ایده شما مجموعه بزرگی از فرضیات امتحان نشده است؛ فرضیاتی که باید عملی شوند تا ایده شما به ثمر برسد.

ساده‌ترین نمونه اولیه محصولی که نیاز دارید برای پیدا کردن مشتری تولید کنید با نمونه‌ای که برای محاسبه قیمت درست نیاز دارید متفاوت است؛ همچنین این دو با نمونه‌ای که برای آزمودن قابلیت محصول تولید می‌شود فرق دارد. و تمامی این نمونه‌ها و فرضیاتی که در کنارش به وجود می‌آید در طول زمان تغییر می‌کند. هرچه بیشتر یاد بگیرید، بیشتر تغییر خواهید کرد.

موانع لین استارت‌آپ

از زمانی که کتاب اریک رایز در سال ۲۰۱۱ منتشر شده است تا به امروز، موانعی بر سر راه استارت‌آپ ناب بوده است. نقدهایی مثل: «این روش به راحتی ساده می‌شود!» ولی در کنار این نقدها، سایت‌ها و بلاگ‌های زیادی بوده‌اند که به موضوع لین استارت‌آپ پرداخته‌اند.

اما با وجود اینکه استارت‌آپ ناب ممکن است ساده به نظر برسد - در حقیقت پایه‌های آن ساده هستند - اما یک سیستم کاملاً پیچیده است و مثل هر سیستم دیگری، نمی‌توانید فقط بخش‌هایی که به آن علاقه دارید را انتخاب کنید و باقی را رها کنید.

اگر واقعا علاقه دارید که برای کسب و کار بعدی خود از این روش استفاده کنید، از همین امروز شروع به تحقیق و مطالعه کنید. به خوبی روش و اصول را بخوانید و به جمع‌بندی نهایی برسید.

شاید با وجود محبوبیتی که این روش دارد فکر کنید که موثرترین و محبوب‌ترین روش همین استارت‌آپ ناب است، ولی باید در نظر بگیرید که مدل‌ها و روش‌های موفق دیگری هم نیز وجود دارند که می‌توانید برای جمع‌آوری اطلاعات بیشتر به آن‌ها رجوع کنید.

